

HERINRICHTING OPENLUCHTZWEMBAD IEPER

Participatie

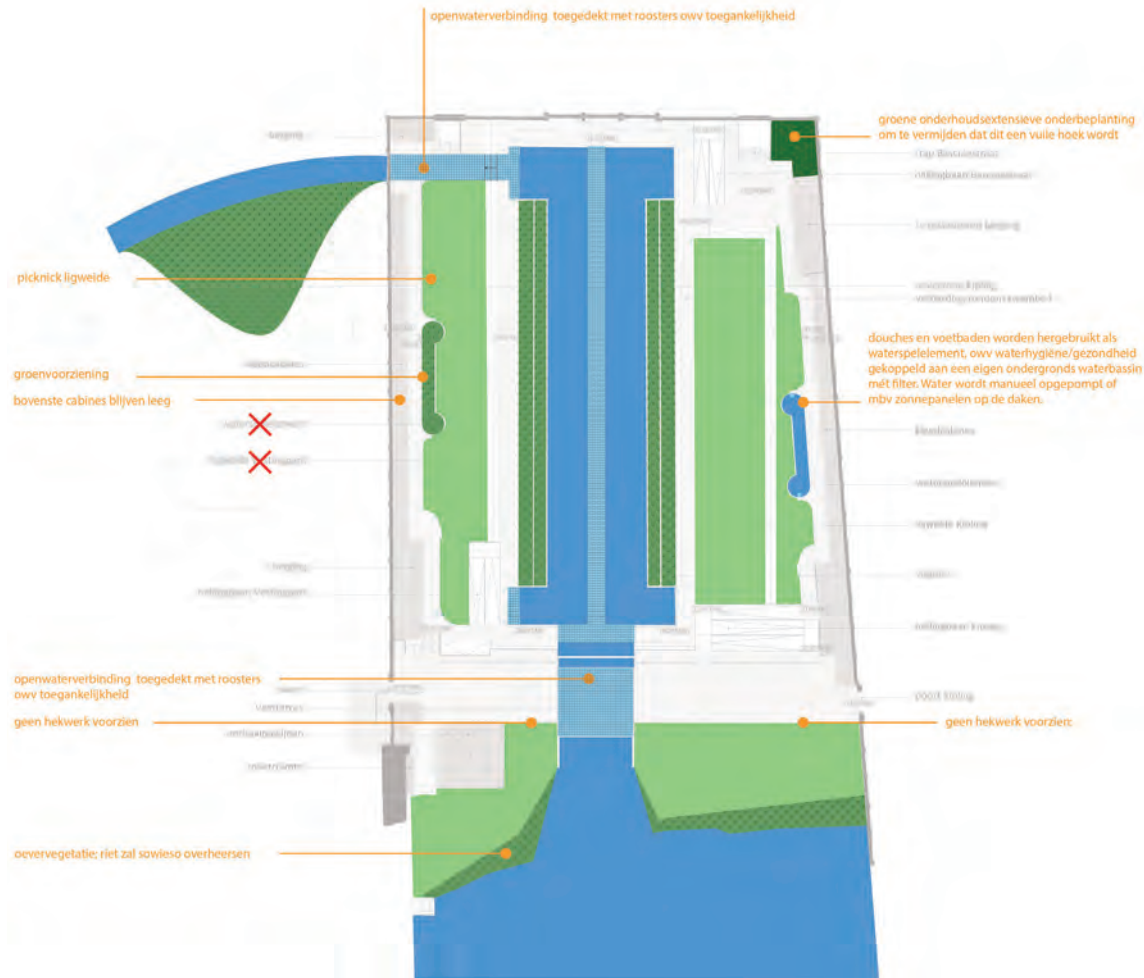
8 en 9 september 2023

OMGEVING
LANDSCAPE ARCHITECTURE . URBANISM

B JUXTA
architecten

ONTWERPDRACHT voortraject

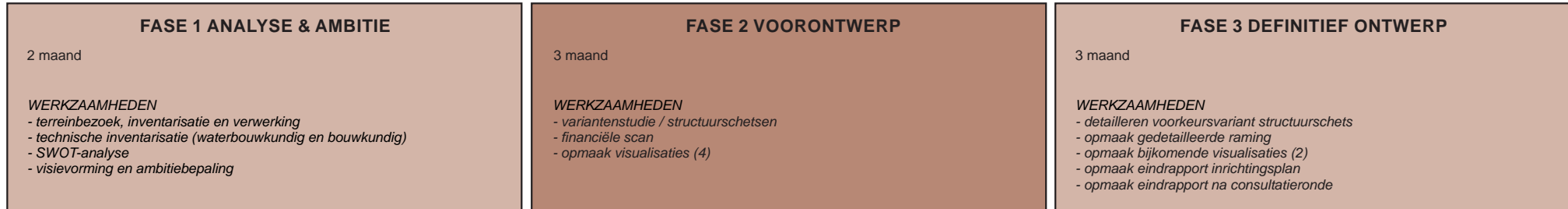
De bescherming als monument van het voormalig openluchtzwembad, bleek te beperkend naar een haalbare herbestemming toe.

ONTWERPOPDRAUGHT projectomschrijving huidige opdracht

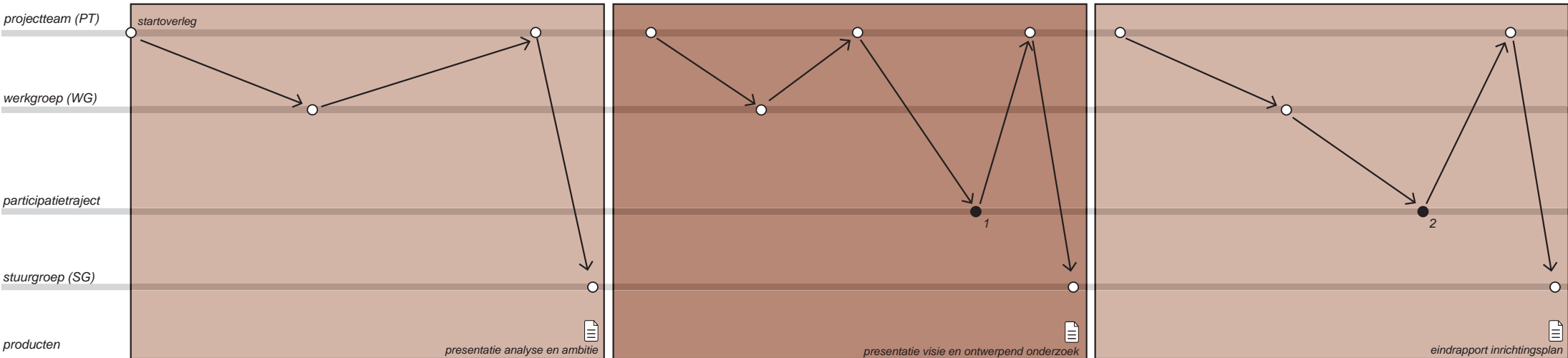
Het ontwerp tekent een toekomstige inrichting uit die rekening houdt met:

- de **open waterverbinding Kasteelgracht - Wieltjesgracht** volgens de technische randvoorwaarden
- de stedenbouwkundige voorschriften van het **gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan Vestingslandschap**
- de identiteit van het erfgoedlandschap als onderdeel van het **vestingslandschap**

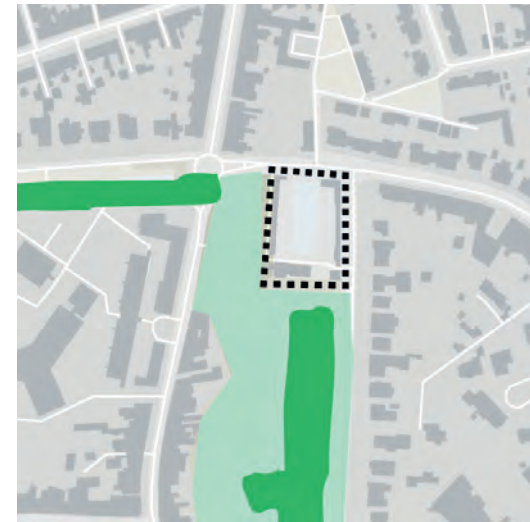
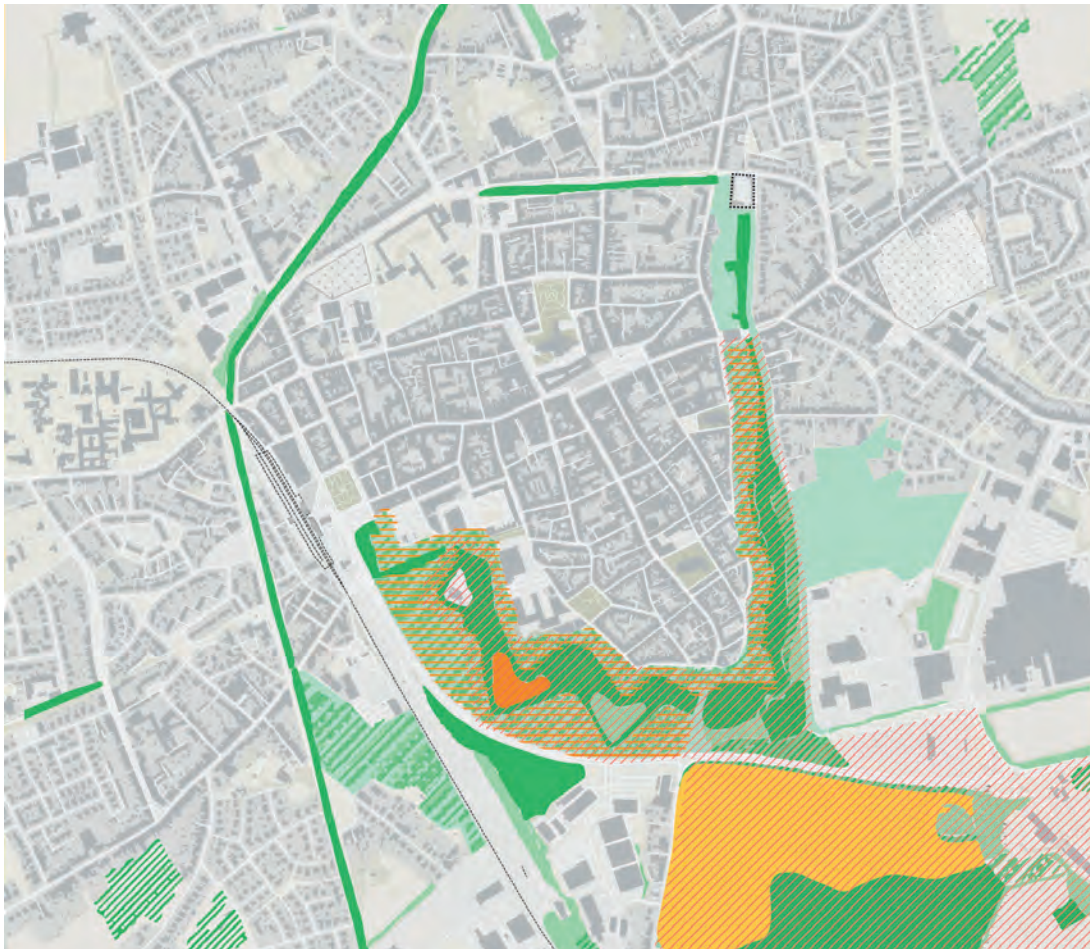
PROJECTVERLOOP

OVERLEGMOMENTEN

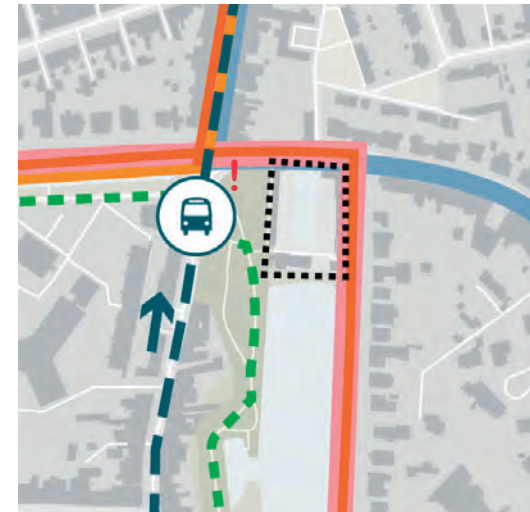
VOORONDERZOEK planologisch: natuur

- bwk faunistisch belangrijk
- bwk zeer waardevol
- natura 2000 habitat
- natura 2000 onzeker habitat
- natura 2000 deels habitat

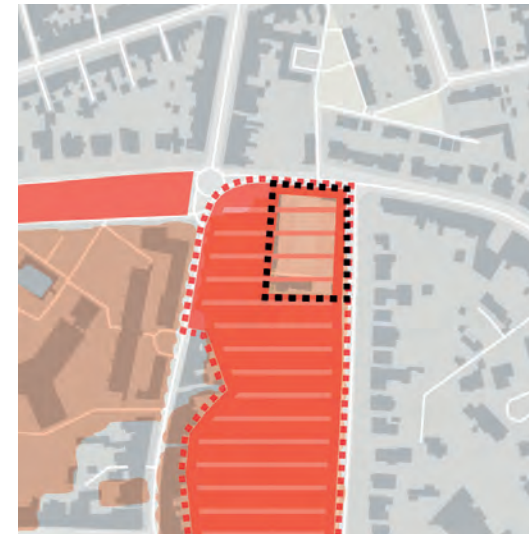
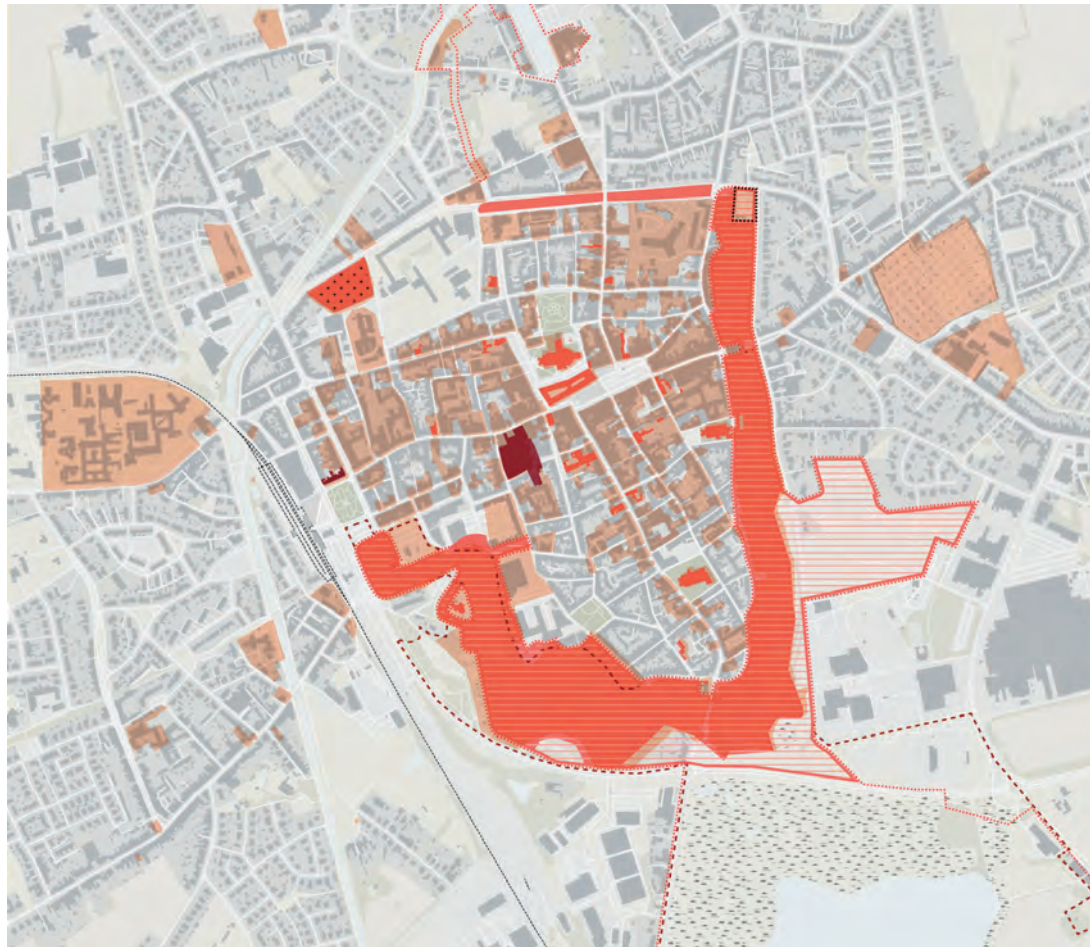
Potentieel voor het creëren van een biologisch waardevolle corridor rondom stad Ieper.

VOORONDERZOEK planologisch: mobiliteit

- secundaire weg II
- lokale weg II
- fietssnelweg
- busroute
- bovenlokale functionele fietsroute
- fietsknooppuntenroute
- fietsring
- wandelroute
- GR131 Brugse Ommeland-leperboog
- bushalte

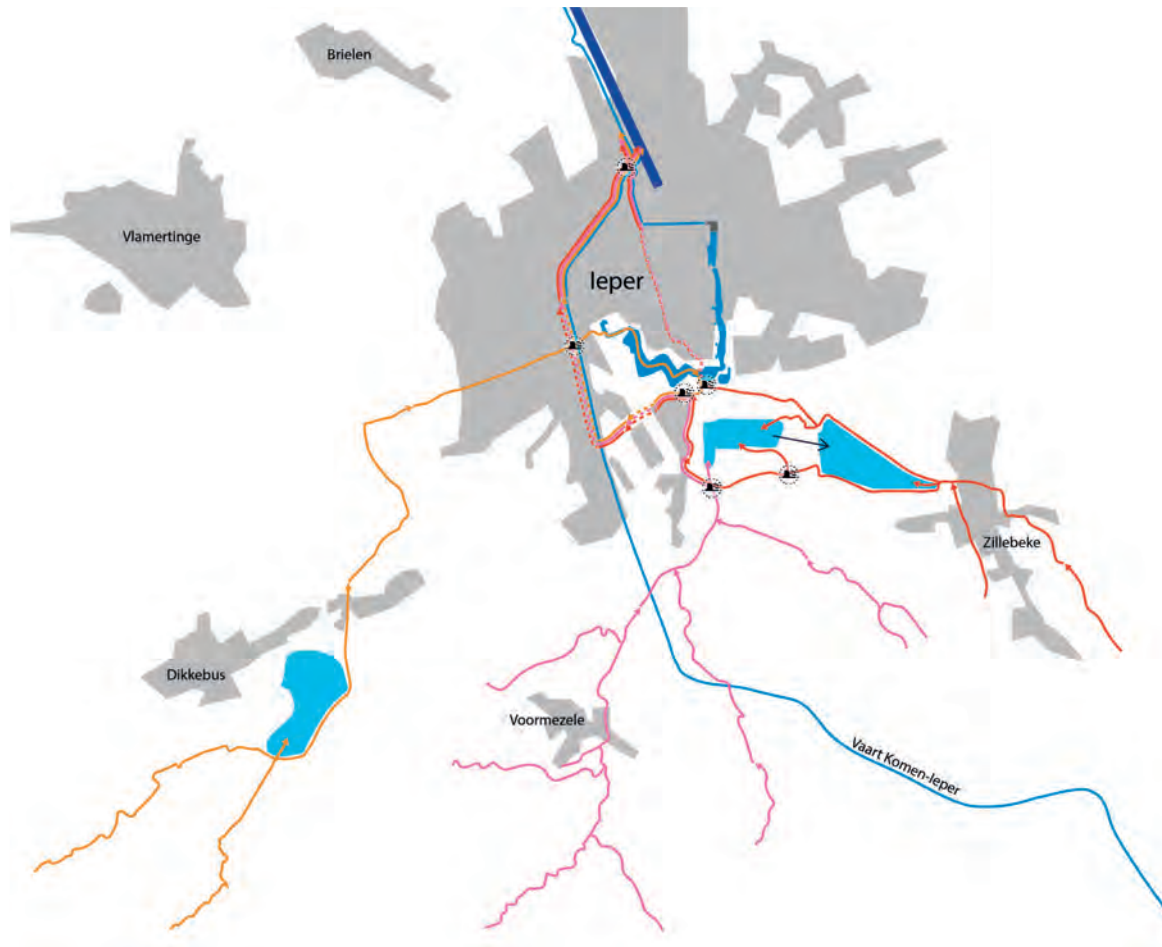
VOORONDERZOEK planologisch: erfgoed

- beschermd monument
- erfgoedlandschap (vastgelegd in RUP)
- vastgesteld landschapsrelict
- vastgesteld bouwkundig erfgoed
- beschermd stads- en dorpsgezicht
- ankerplaats

Geen beschermd monument, wel nog onderdeel van het erfgoedlandschap van de vestingen en vastgesteld bouwkundig erfgoed.

VOORONDERZOEK planologisch: water

- traject Kasteelbeek
- traject Bollaertbeek
- traject Zillebeek
- leperlee (noodoverloop)
- drinkwateropslag
- vestingwater
- kanaal leper
- dorps- en stadskern
- projectsite
- stuurbare waterkering

Verskillende waterlopen komen samen en worden afgeleid rond de stad richting leperlee in het noorden.

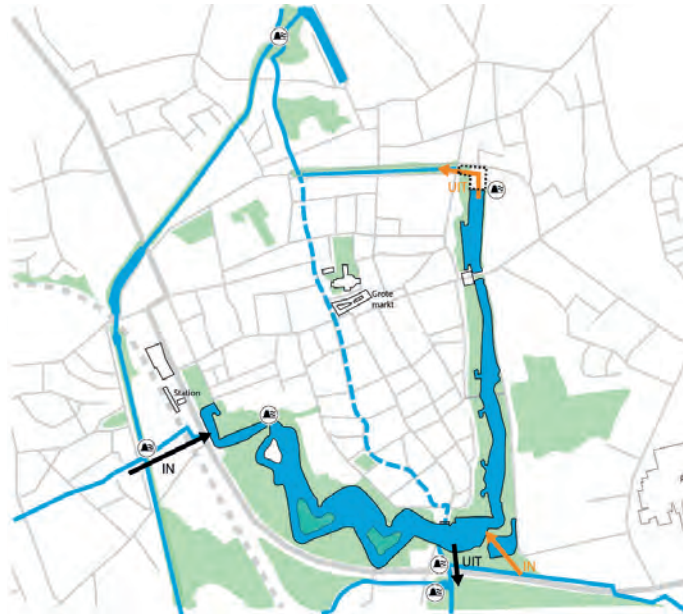

VOORONDERZOEK planologisch: water

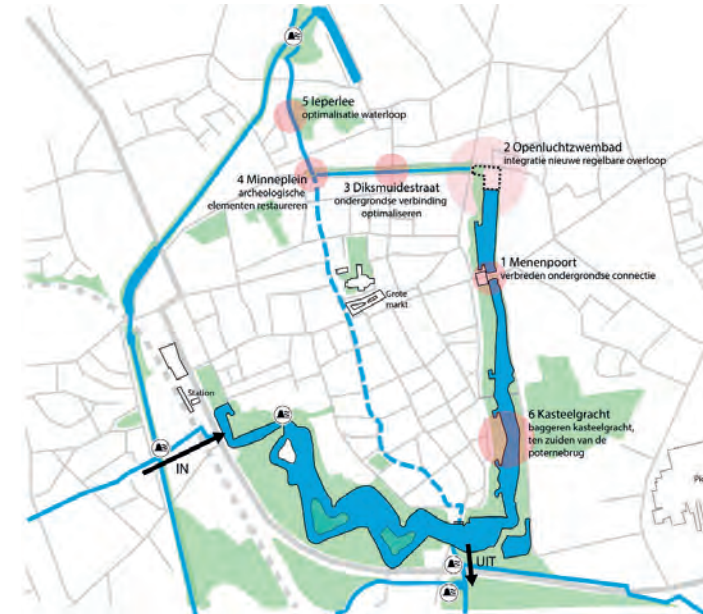
huidige situatie

toekomstperspectief

stappenplan

De open waterverbinding van Kasteelgracht naar Wieltjesgracht is één van de vijf punten die moeten worden aangepakt om het water dat richting de stad stroomt in de toekomst te kunnen afleiden via de vestinggrachten naar de noordelijke leperlee.

VOORONDERZOEK historisch

Bourgondische muur

1600

Vestinglandschap

1830

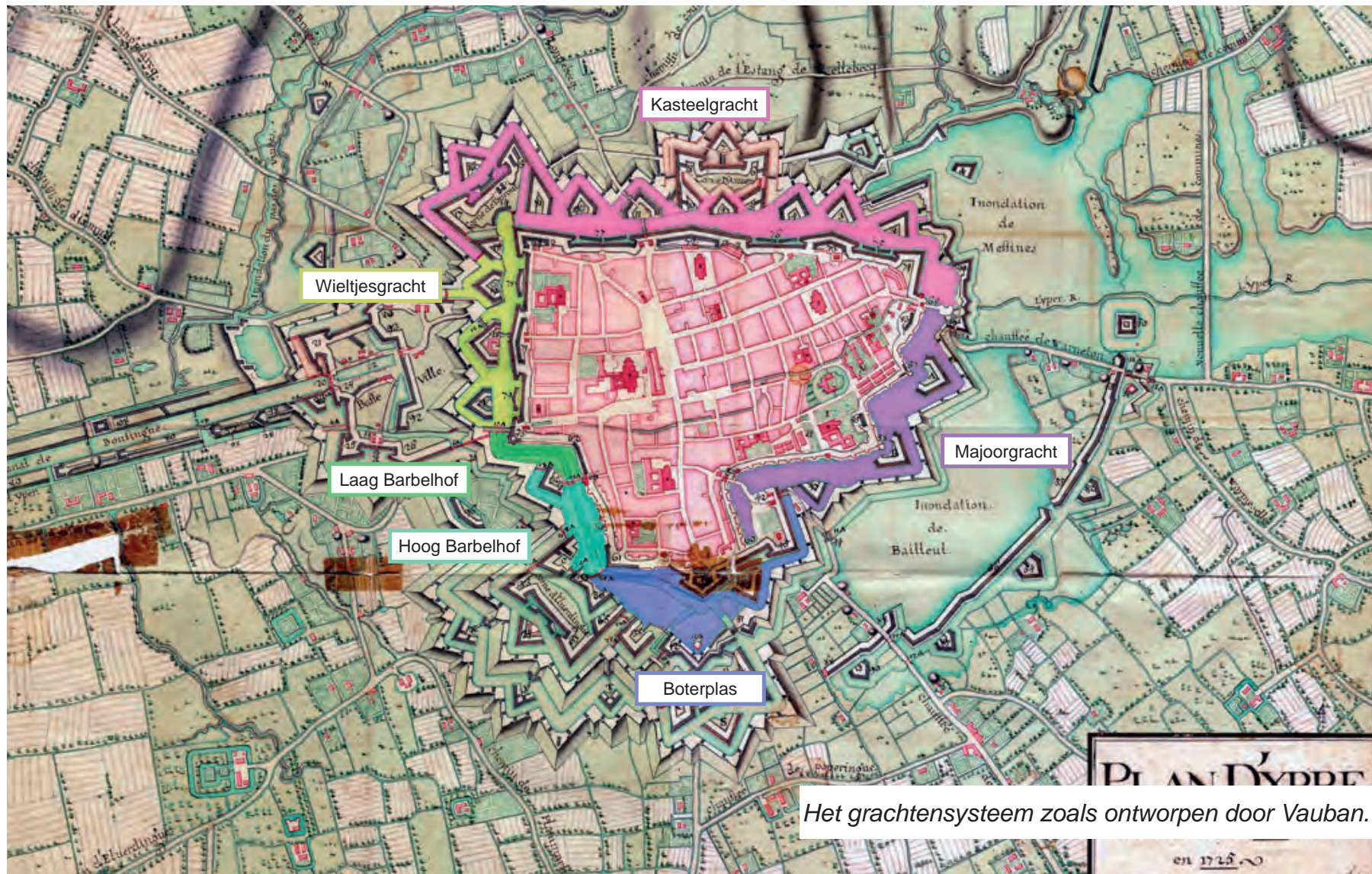
Openluchtzwembad

ca. 1884

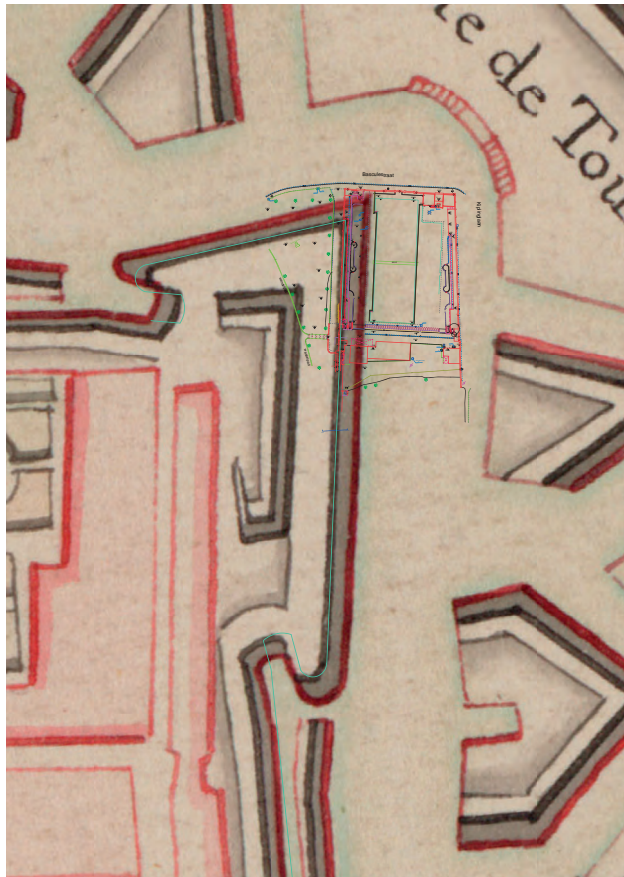
De drie tijdlagen die relevant zijn voor de site van het voormalig openluchtzwembad.

VOORONDERZOEK historisch

Het grachtensysteem zoals ontworpen door Vauban.

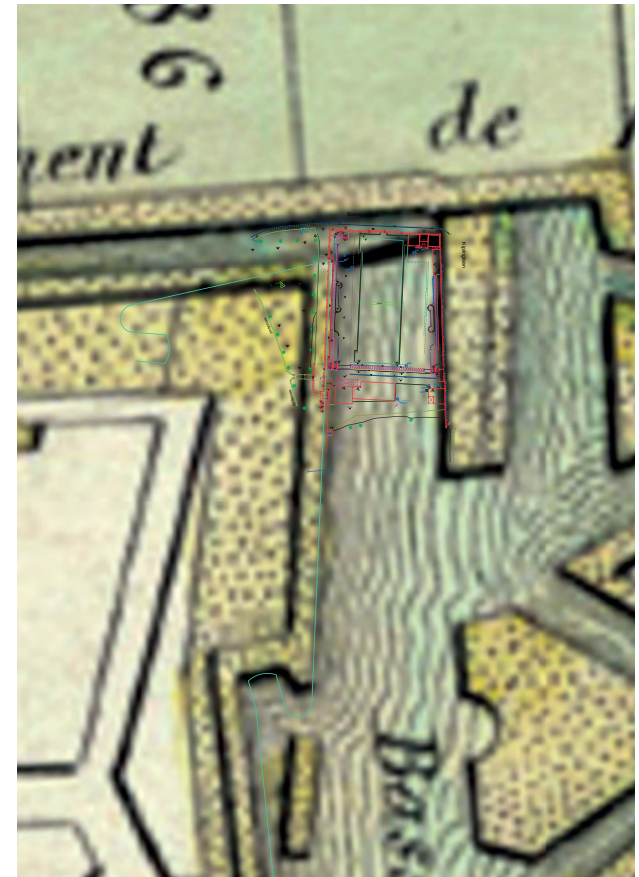
VOORONDERZOEK historisch

1684 - Bastion nr. 65 + hoornwerk van Torhout (Vauban)

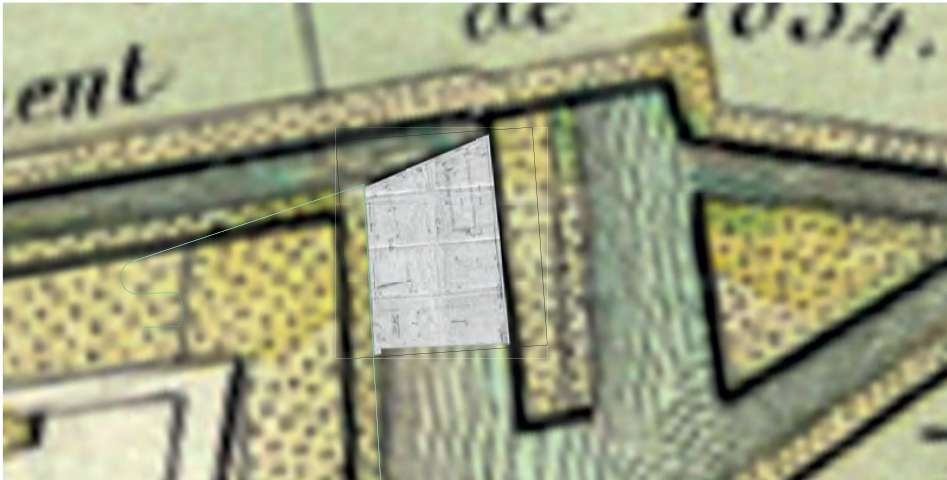

1830 - Bastion nr. 65 + contregarde (NL)

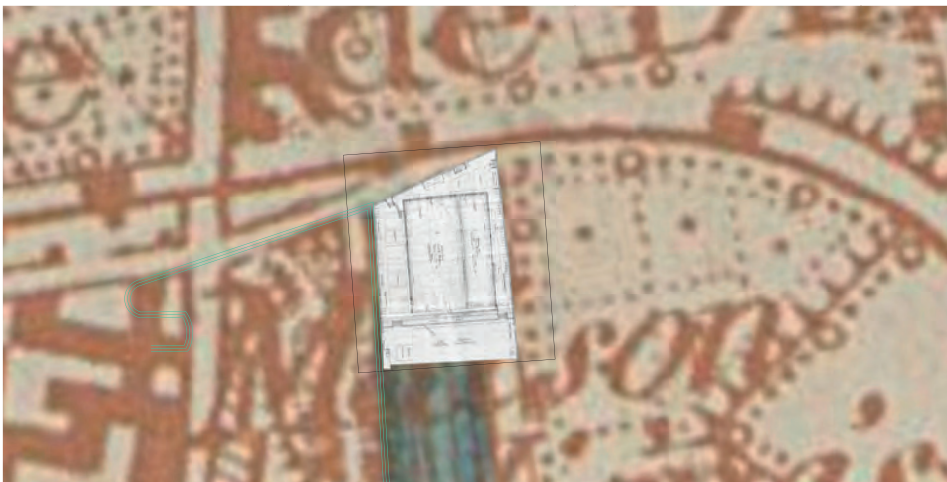

1856 - Afbraak noordmuur + percelering

VOORONDERZOEK historisch

1884 - Opwerpen wal + inrichting zwemkom in de gracht

1929 - Afbraak vestingmuur, bouw interbellum zwembad

VOORONDERZOEK historisch

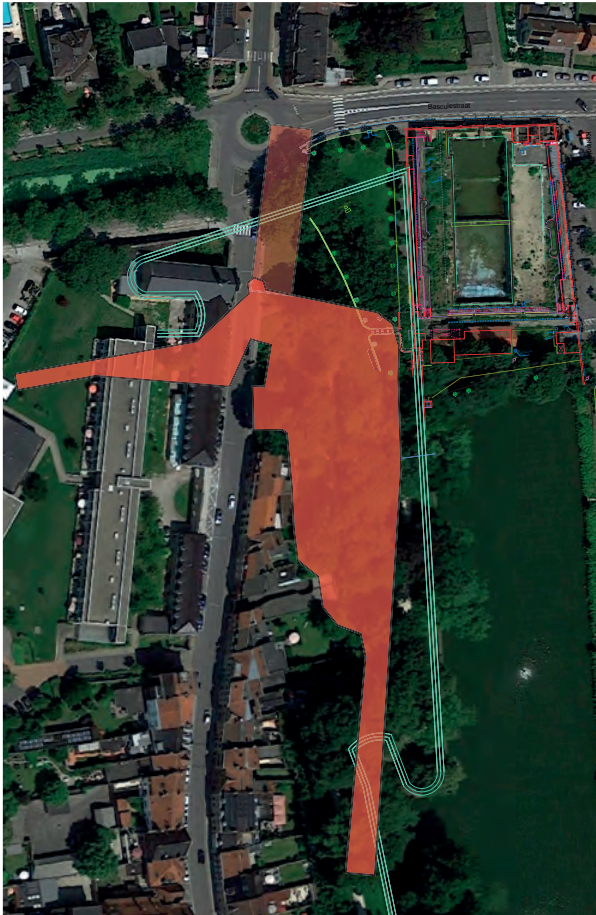
1938 - Uitbreiding olympisch zwembad, opschuiven en rechtekken noordelijke muur

VOORONDERZOEK historisch

VOORONDERZOEK historisch: archeologische prognose

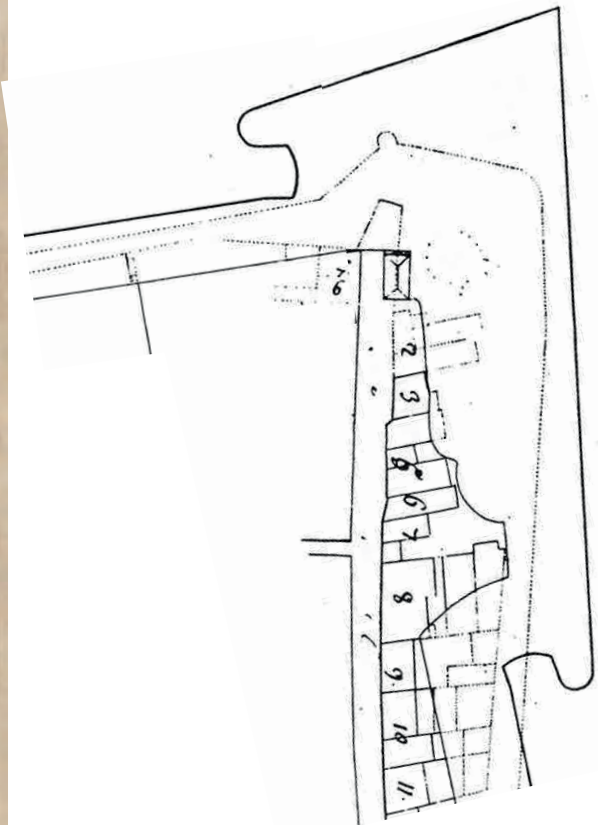
Indicatie verloop Torrepoort en Middeleeuwse stadsmuur

Prognose zone mogelijke relictten
Bourgondische stadsmuur (rood)

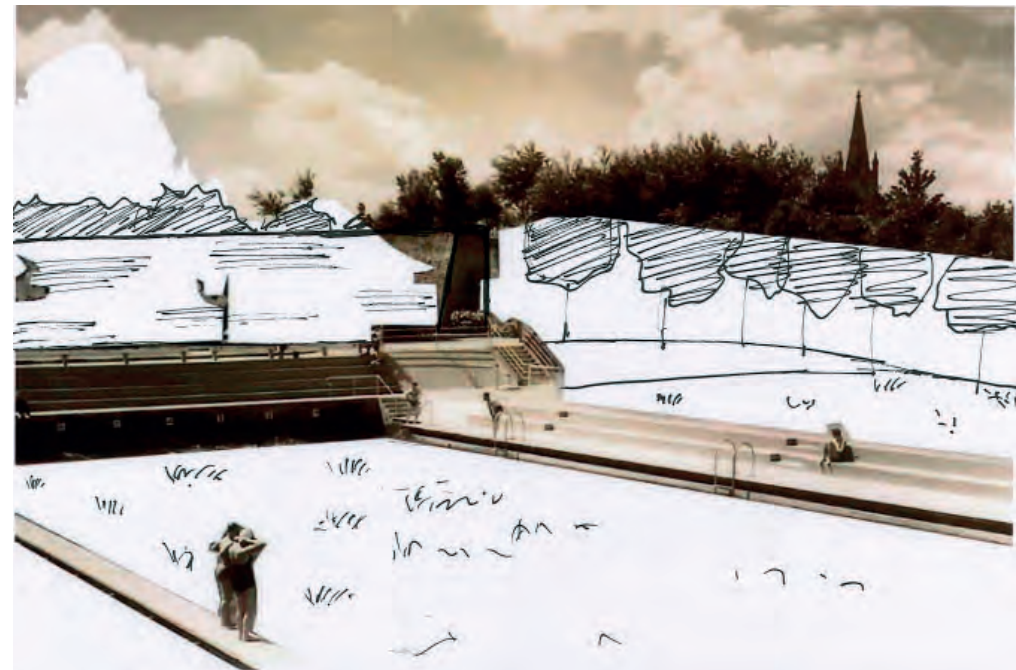
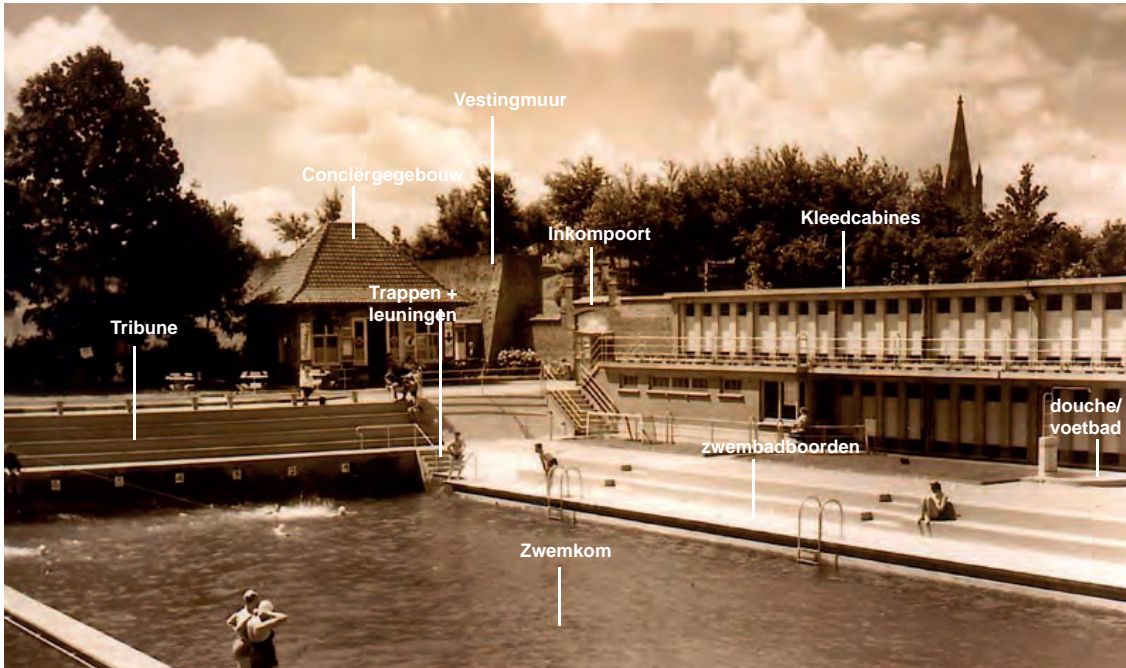
Aanduiding Bourgondische muur op
uitsnede Annoy-Vandevyver, 1564

Plan De Caligny, H. 1690

VOORONDERZOEK historisch: waardebepaling voormalig openluchtzwembad

De meest beeldbepalende zijde van het voormalig openluchtzwembad is de noordoosthoek. Minstens de zwembadkom tot en met de tribunes zouden moeten behouden blijven om vanuit historisch standpunt volwaardig te verwijzen naar dit bouwkundig geheel. Het behouden van andere bouwkundige elementen heeft minder historisch belang maar kan in functie van belevingswaarde of toekomstig gebruik worden overwogen.

WAAROM GEEN NIEUWE ZWEMFUNCTIE

Sluiting openluchtzwembad in 2001 om milieutechnische en financiële redenen.

Renovatie openluchtzwembad en overdekt zwembad van 1976 te duur.

Keuze nieuw zwembad wat financieel interessanter is dan twee renovaties.

Noodzaak open waterverbinding met Wieltjesgracht in functie van optimaal waterbeheer op grote schaal.

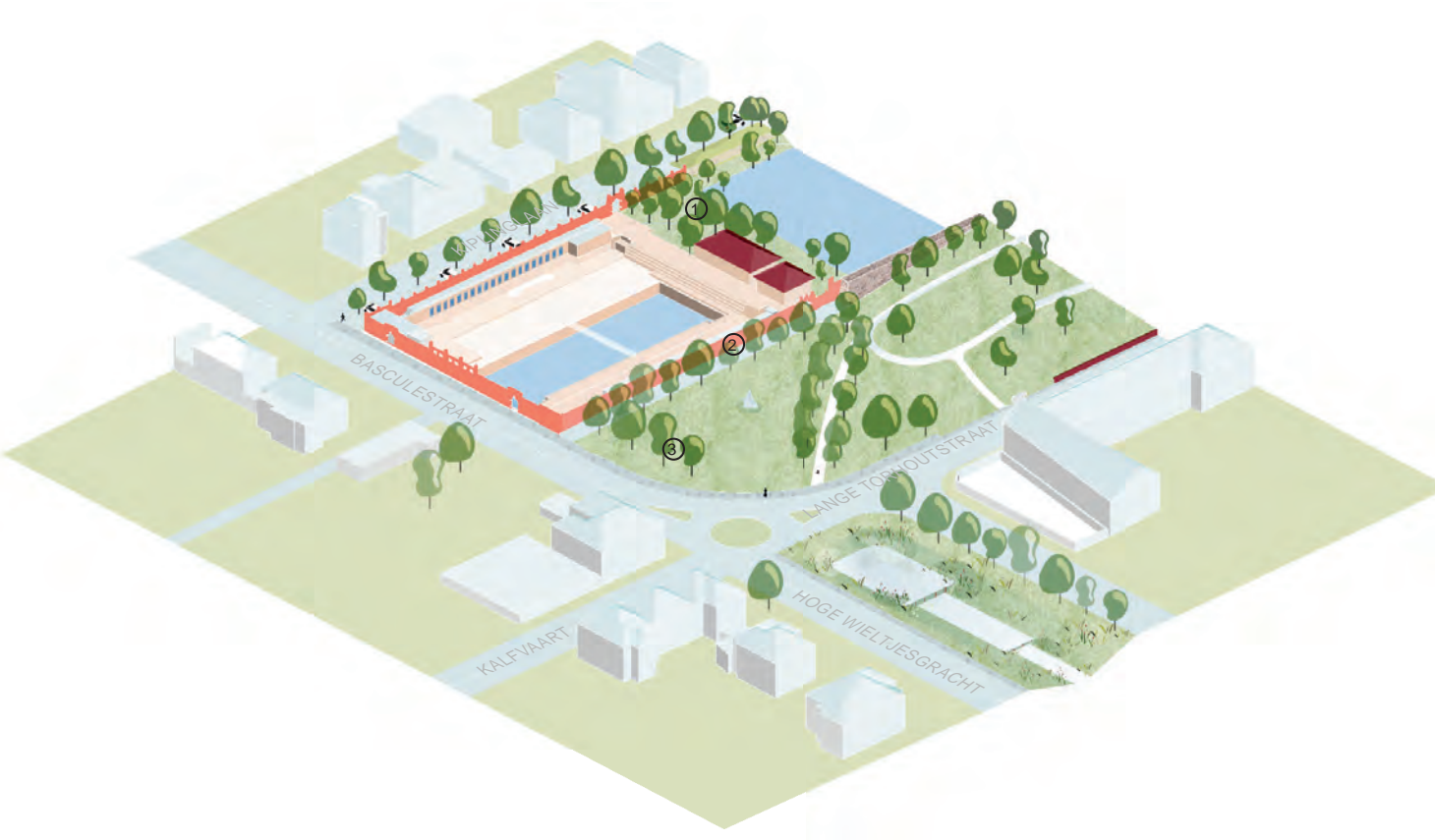
Vestingwater te slechte kwaliteit voor zwemfunctie o.a. door blauwalgen en waterpeil in de zomer te laag.

De locatie aan de rand van de binnenstad is niet ideaal voor een nieuwe grootschalige waterspeeltuin.

RANDVOORWAARDEN

- Zwemmen zal sowieso niet meer mogelijk zijn.** Zowel een voldoende hoge waterstand in de zomer als een optimale waterkwaliteit van het vestingwater kan niet worden gegarandeerd.
  - ① **Verwijderen zuidelijke vegetatie** om het zicht over het water richting Menenpoort te openen.
  - ② **Verwijderen westelijke muur** om het verborgen karakter tegen te gaan en de verbinding met het Vestingpark te herstellen.
- De **beperkte mogelijkheden voor herbestemming** bij het (gedeeltelijk) bewaren van het voormalig openluchtzwembad, maakt het behoud hiervan ondergeschikt aan het **vestinglandschap, natuur, belevingswaarde en onderhoudsvriendelijkheid.**
- De site zou een **laagdrempelige, kleinschalige verblijfsplek** moeten worden voor de buurt waar een overdreven recreatieve invulling niet aan de orde is. Bijvoorbeeld grootschalige waterrecreatie aangesloten op het stadswater is niet gewenst.
  - Ontharding en vergroening** zijn belangrijke uitgangspunten.
  - Bomen met erfgoed- en ecologische waarde** in het Vestingpark worden behouden. Welke bomen dit zijn, moet bijkomend onderzoek nog uitwijzen.
  - ③ De **open waterverbinding** is van groot belang voor de klimaatbestendigheid van de stad enerzijds en voor een betere controle van het leperse watersysteem anderzijds. Hiervoor zal de bomenrij langs Basculestraat sowieso moeten verdwijnen.
  - Opportuniteit voor het zichtbaar maken van de **verdwenen Vauban vestingstructuur** en eventueel de **voormalige Bourgondische muur.**

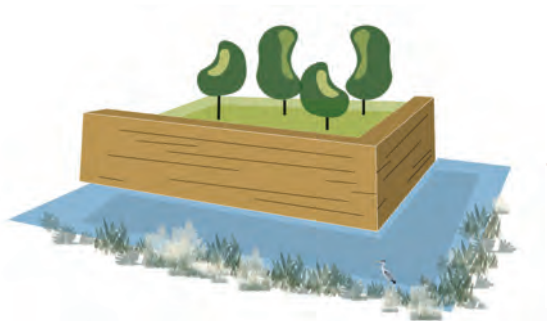
Bijkomende randvoorwaarden of beslissingen die in fase vooronderzoek werden genomen door de stad en de verschillende deskundigen.

TOETSINGSKADER

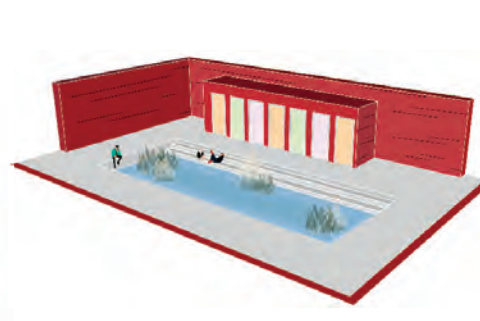
NATUURWAARDE

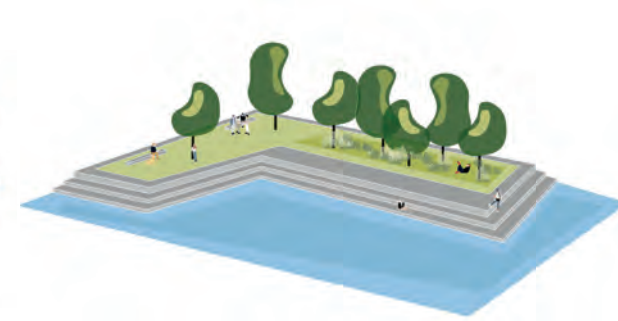
VERWIJZING VESTING

VERWIJZING ZWEMBAD

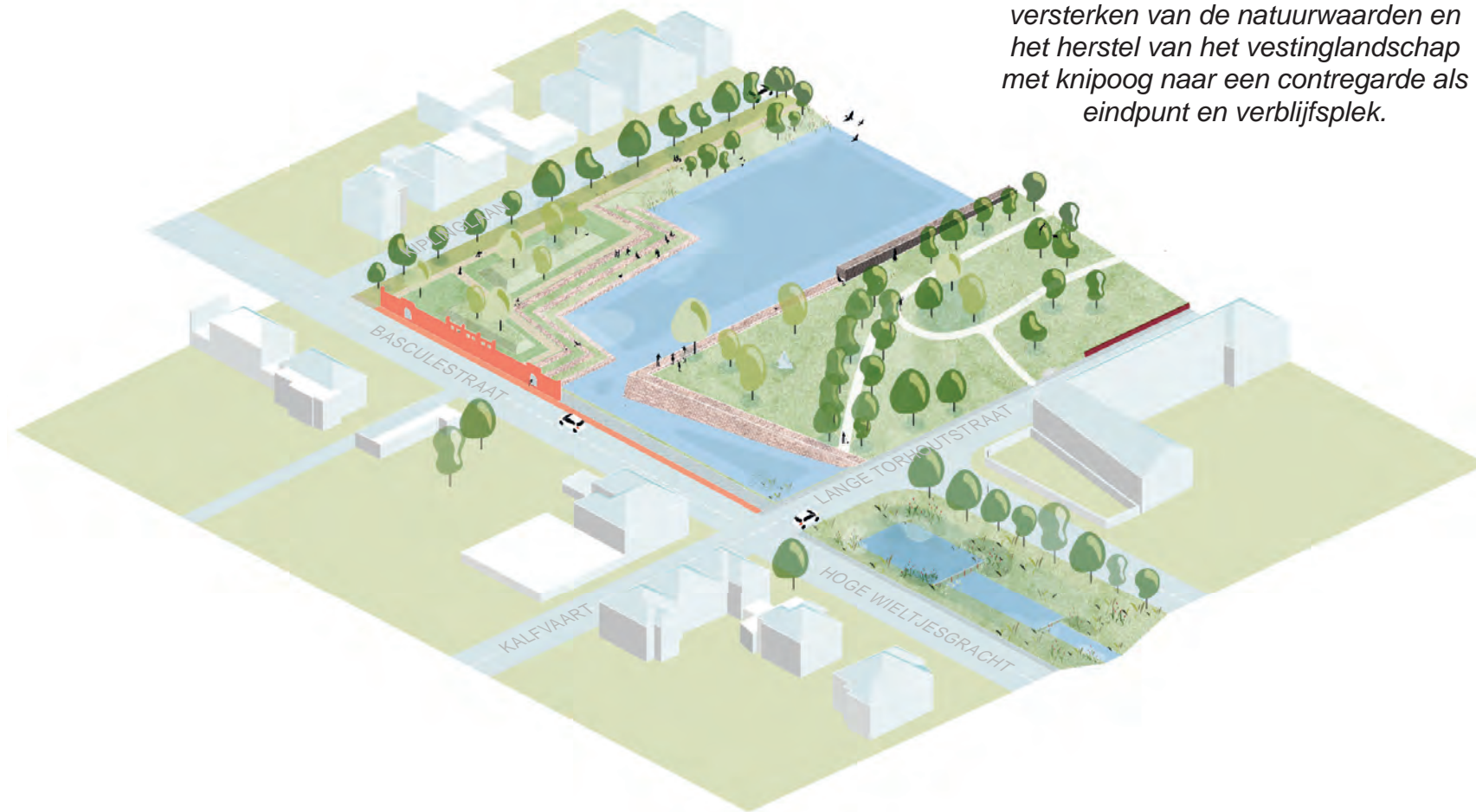
RECREATIEVE MEERWAARDE

Vier elementen die meer of minder aan bod kunnen komen in de herinrichting van het voormalig openluchtzwembad

ONTWERPVARIANT contregarde

Een variant die vooral inzet op het versterken van de natuurwaarden en het herstel van het vestinglandschap met knipoog naar een contregarde als eindpunt en verblijfsplek.

ONTWERPVARIANT contregarde

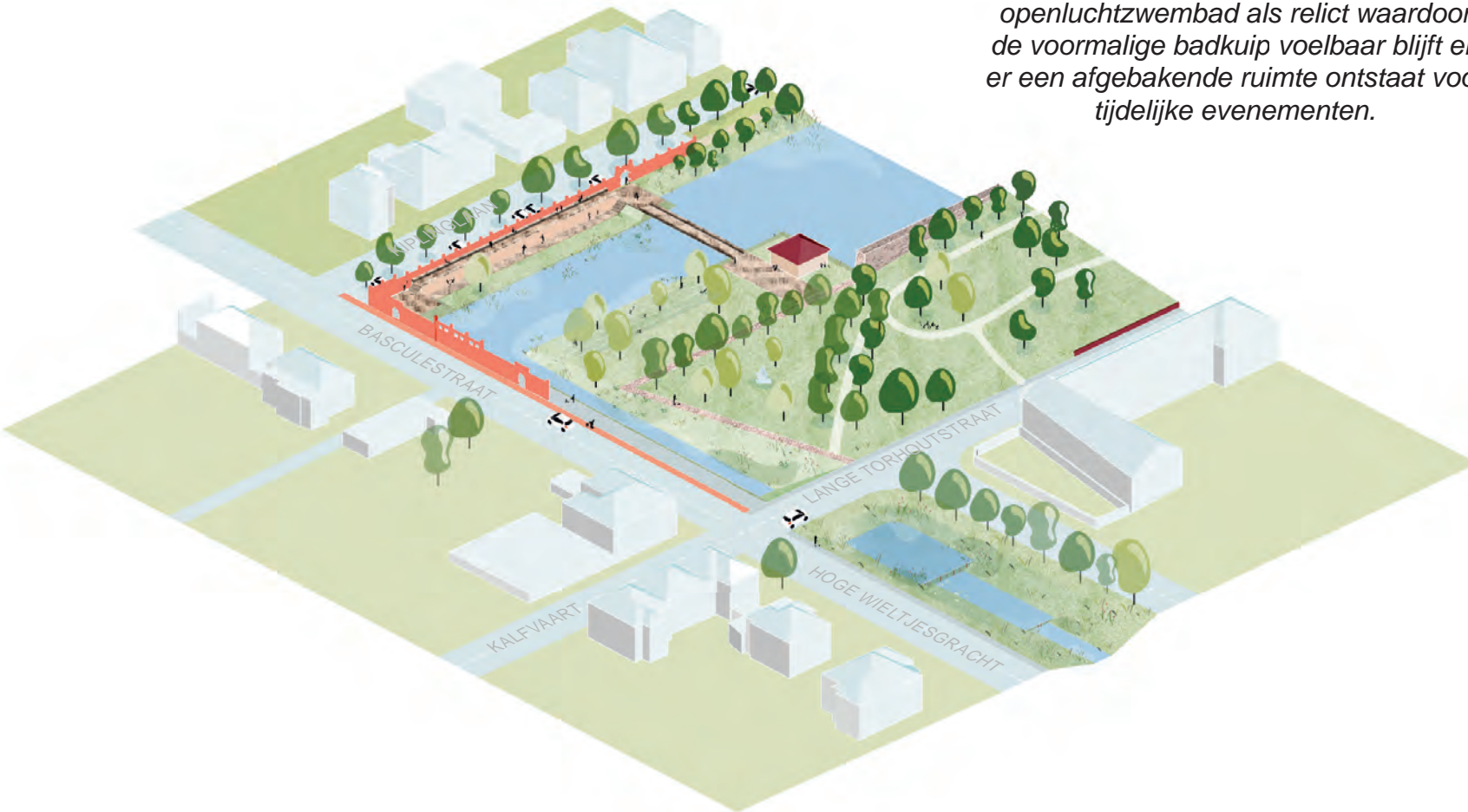

ONTWERPVARIANT contregarde met evenement

ONTWERPVARIANT conciergerie

~ Een variant die meer behoudt van het openluchtzwembad als relict waardoor de voormalige badkuip voelbaar blijft en er een afgebakende ruimte ontstaat voor tijdelijke evenementen.

ONTWERPVARIANT conciergerie

ONTWERPVARIANT conciergerie met evenement

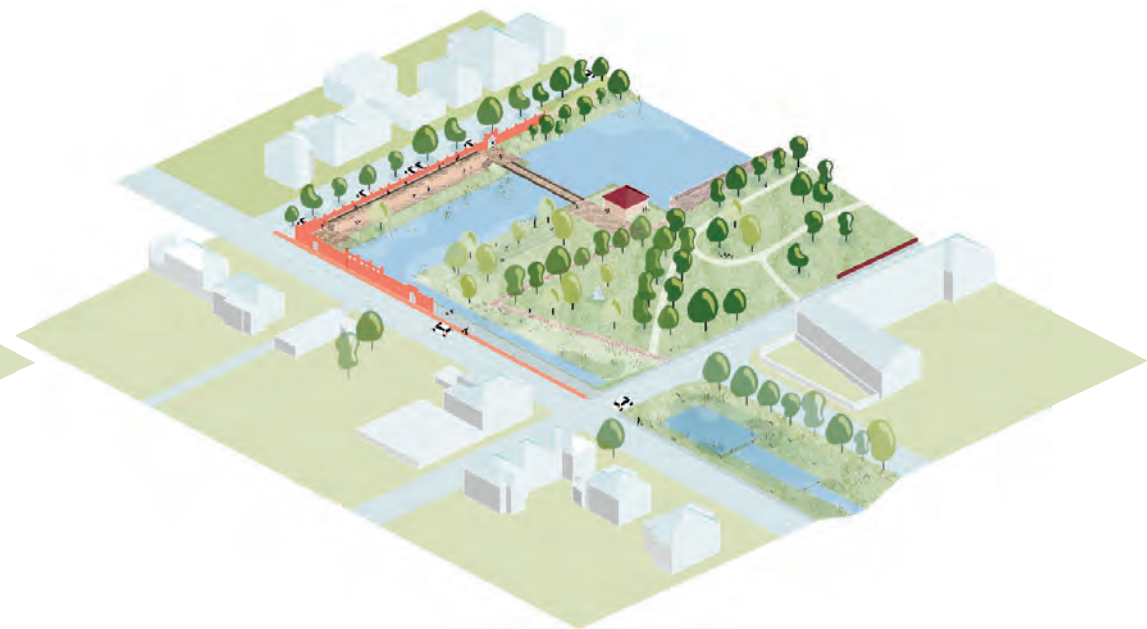

ONTWERPVARIANTEN

CONTREGARDE

CONCIERGERIE

ONTWERPVARIANTEN

CONTREGARDE

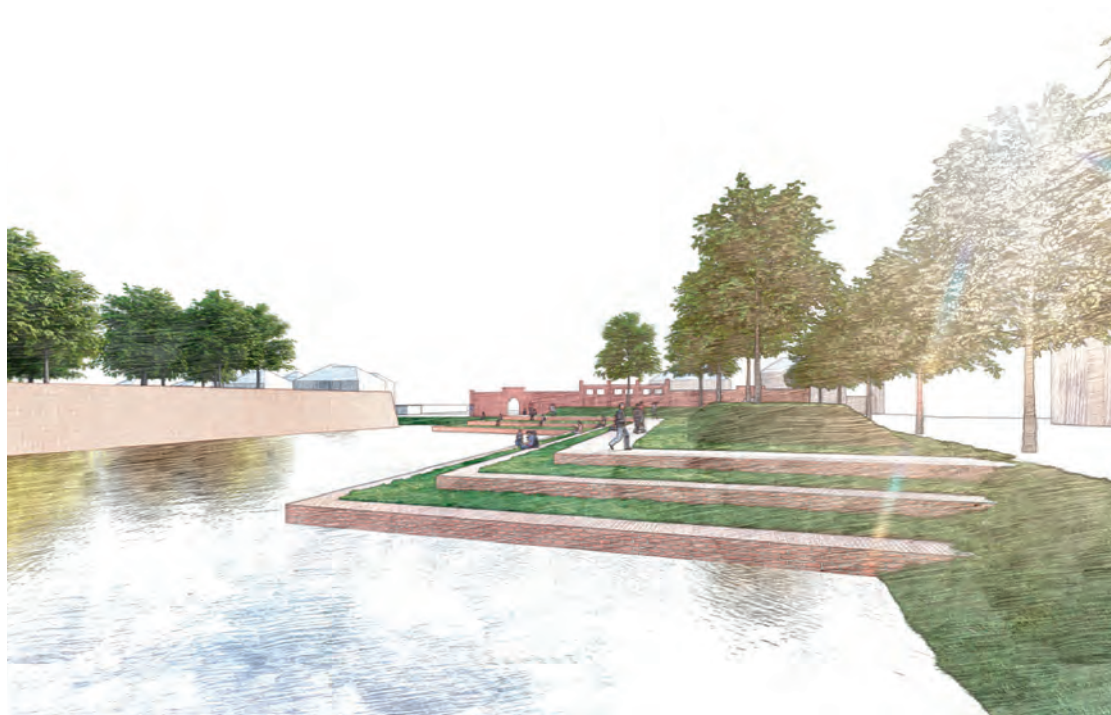

CONCIERGERIE

ONTWERPVARIANTEN

CONTREGARDE

CONCIERGERIE

ONTWERPVARIANTEN

CONTREGARDE

CONCIERGERIE

ONTWERPVARIANTEN

CONTREGARDE

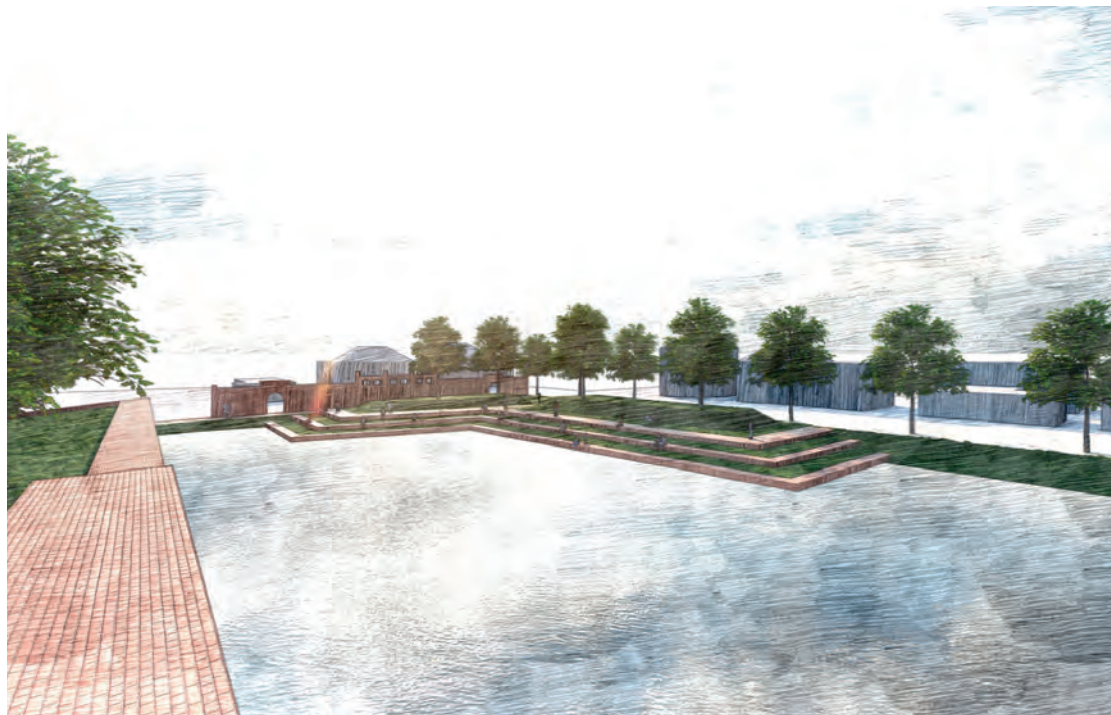

CONCIERGERIE

ONTWERPVARIANTEN

CONTREGARDE

CONCIERGERIE

JOUW MENING TELT!

DIT IS VOOR MIJ HET BELANGRIJKSTE
(KLEEF EEN STICKER)

IK VERKIES DEZE VARIANT
(KLEEF EEN STICKER)

BIJKOMENDE SUGGESTIES?
(KLEEF EEN POST-IT)

Deze kaders duiden de plaatsen aan waar jullie een voorkeur of eigen suggesties kunnen kenbaar maken.

OMGEVING CVBA UITBREIDINGSTRAAT 390 2600 ANTWERPEN-BERCHEM INFO@OMGEVING.BE WWW.OMGEVING.BE

OMG